

Om Tjele Langsøs Perle: Skole og Hvilehjem

Den 26. januar 1960 skrev en lang række dagblade om en voldsom brand på et jysk plejehjem. Hovedhistorien i aviserne var, at 26 gamle mennesker havde været i overhængende livsfare, men at alle blev reddet ud takket være en heltemodig indsats af forstanderinden og 4 af de ansatte unge piger på hjemmet. Men det, der virkelig havde vakt avisredaktionernes opmærksomhed var historien om den plejhjemsbeboer, der nægtede at forlade sit værelse og flere gange løb ind igen, så hun måtte fjernes med magt.

Forside af Viborg Stifts-Tidende 26.01.1960

Plejehjemmet var indrettet i Bigum gamle skole, der lå så smukt som nabo til kirken og en grund, der gik ned til Tjele Langsø.

Min mor og far og deres søskende har alle gået i skole hos Degnen i Bigum Skole. Det samme har alle mine søskende. Det var skolegang hver anden dag, for der var kun 1 klasselokale og to klasser: "Stuer Klas" og "Bette Klas". Skolegangen bestod primært af dansk (stavning), regning, kongerækken, bibelhistorie og salmevers. Og i at spille rundbold på grunden ned mod søen.

I 1955 lukkede skolen, og Bigums børn skulle nu gå sammen med dem fra Lindum og Sjørring i Lindum Centralskole, hvor der var plads til 7 klassetrin og op mod 100 elever.

Bigum gamle skole blev så købt af millionær- og udgiverfamilien Fynbo i Vammen, der indrettede bygningerne til hvilehjem. Hvilehjemmet blev så forpagtet ud til en diakon (missionsk) fra Farsø, der ansatte sin søster som forstanderinde for de 26 gamle beboere, der var syge, svagelige eller blot slidte og trætte.

De beboere, der kunne, tog ofte turen op til købmanden på hjørnet af Viborg-Hobrovejen og vejen ind til Bigum skov, eller endog en rutebiltur. Vejen op til rutebil og købmand gik forbi Lergravsvej 33, hvor vi boede. Og de gamle kom tit ind for at få en kop kaffe og en snak med far og mor, hvor de fortalte om, hvor skøre deres medbeboere var. Det var lidt af et frikvarter for mange af dem, der ikke lige passede ind i de missionske regler på hjemmet.

Desværre kom hvilehjemmet kun til at fungere i nogle få år, for allerede i 1960 nedbrændte det totalt. Det var en voldsom begivenhed, hvor de gamle måtte hives ud i mørket i deres nattøj. Mange naboer kom til at for at hjælpe, og landsbyens kvinder kom med varme tæpper og klæder. De gamle var naturligvis konfuse og ulykkelige, så det var en svær, men meget dygtig redningsindsats, der blev gjort. Historien om den gamle kone, der ikke ville forlade sit værelse, er særlig hjerteskerende, men der var også en tragikomisk episode med en gammel kone, der smed alt sit porcelæn ud gennem vinduet for at redde det fra flammerne.

Alle beboere blev reddede og kørt til det hvilehjem i Farsø, hvor diakonen holdt til.

Med nedbrændingen af hvilehjemmet forsvandt en stor del af livet fra Bigum By, for det blev aldrig genopbygget. Stedet lå som en tomt i mange år, før det blev købt af en buschauffør fra Vammen, der byggede sig en flot villa og indrettede en fin have.

I en indhegning foran udlængen ved den gamle skole, ud mod kirkestien, gik der i mange år påfugle. Påfuglehanner taber jævnligt en smuk fjer. Min bror Hans, der dagligt skulle ned til kirken for at ringe solen ned, samlede af og til disse fjer op og solgte dem for 25 øre på Fønss Private Realskole i Viborg, hvorfra han tog realeksamen med revaliderings hjælp.

Ingrid Stage

8. april 2021,